

Dart Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Dart Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19471>

Özet

Dart Tutum Ölçeği (DTÖ), bireylerin **dart** sporuna yönelik duygusal, bilişsel ve davranışsal eğilimlerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş özgün bir psikometrik araçtır. Ölçek, F. Ç. Kayapınar ve E. Mutlu tarafından 2021 yılında, spor psikolojisi alanındaki eksikliği gidermek üzere tasarlanmıştır. 30 maddeden oluşan bu geliştirme ölçeği, 5'li Likert Ölçeği formatında kullanılır ve sporcuların tutumlarını kapsamlı bir şekilde değerlendirmeyi hedefler.

Geçerlik ve güvenilirlik çalmaları, ölçeğin yüksek iç tutarlılığa sahip olduğunu (Genel güvenilirlik katsayısı: 0,873) ve yapısal geçerliğinin Faktör Analizi ile desteklendiğini göstermiştir. DTÖ, sporcuların dart sporuna olan bağlılıklarını, motivasyonlarını ve sosyal etkileşimlerini ölçmeye yönelik önemli bir araçtır.

Anahtar Kelimeler

Dart Tutum Ölçeği, Dart Sporuna, Spor Psikolojisi, Tutum Ölçeği, Güvenirlik, Geçerlik, Psikometri.

Yazarlar

F. Çiğdem Kayapınar, Ergün Mutlu

Amaç

Dart Tutum Ölçeği'nin (DTÖ) temel amacı, dart sporu ile ilgilenen bireylerin bu spora karşı geliştirdikleri **tutumlar** (olumlu veya olumsuz eğilimleri) güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Bu tutumlar, sporcuların motivasyon seviyelerini, bağlılıklarını ve spor performanslarını etkileyen temel psikolojik faktörler arasında yer almaktadır.

Ölçek, spor bilimleri araştırmacılarına, antrenörlere ve spor psikologlarına, sporcuların dart sporuna yönelik algılarını, duygusal tepkilerini ve sosyal etkileşimlerini değerlendirme imkanı sunarak, eğitim programlarının ve müdahale stratejilerinin geliştirilmesine bilimsel bir zemin hazırlamaktadır.

Yapı

DTÖ, sporcuların dart sporuna yönelik çok boyutlu **tutumlar** ölçmektedir. Bu yapı, genellikle bilişsel (düşünceler, inançlar), duyuşsal (duygular, heyecan) ve davranışsal (eylemlere yönelik eğilimler) bileşenleri içerir. Ölçek maddeleri incelendiğinde, özgüven, sosyal etkileşim, başarı motivasyonu, heyecan ve stres gibi dart sporunun doğasına özgü psikolojik değişkenlerin ölçüldüğü anlaşılmaktadır.

Ölçek, bireylerin dart sporunu kişisel gelişim aracı olarak görme, sosyal kabul görme, rekabette keyif alma ve olumsuz durumlara (gerginlik, başarısızlık) karşı verdikleri tepkileri kapsayan geniş bir yelpazede tutumları belirlemek üzere tasarlanmıştır.

Geçerlik

Dart Tutum Ölçeği'nin yapı geçerliği, Faktör Analizi yöntemleri kullanılarak incelenmiştir. Bu analizde elde edilen **Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)** değeri 0,875 olarak rapor edilmiştir. Bu değer, değişkenler arasındaki korelasyonun yüksek olduğunu ve verinin faktör analizi için son derece uygun olduğunu göstermektedir.

Faktör yük değerleri, maddelerin ilgili faktörleri ne kadar iyi temsil ettiğini gösterir ve bu değerler 0,254 ile 0,748 arasında değişmektedir. Bu aralık, maddelerin faktör yükünü yeterince açıkladığını kanıtlamaktadır. Ölçeğin toplam varyansı %41,452 olarak belirlenmiştir. Ayrıca, maddeler arasındaki görünüşte korelasyon değerleri 0,622 ile 0,933 arasında değişerek yapısal tutarlılığa katkıda bulunmaktadır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirliği, hem iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) hem de test-tekrar test yöntemi kullanılarak kapsamlı bir şekilde incelenmiştir. Yapılan analizler sonucunda elde edilen güvenilirlik katsayılarının kabul edilebilir psikometrik sınırlar içerisinde olduğu tespit edilmiştir.

Boyut bazında incelendiğinde, güvenilirlik katsayıları 0,565 ile 0,910 arasında geniş bir aralıkta değişmektedir. Ölçeğin tamamı için hesaplanan genel iç tutarlılık katsayısı ise **0,873** olarak belirlenmiştir. Bu yüksek katsayı, **Dart Tutum Ölçeği**'nin maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü ve araştırmalarda güvenle kullanılabileceğini işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Dart Tutum Ölçeği'nin faktör yapısının belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilen Faktör Analizi, ölçeğin çok boyutlu bir yapıyı temsil ettiğini ortaya koymuştur. Analiz öncesinde örneklem yeterliliğini gösteren KMO Değeri 0,875 olarak bulunmuştur.

Maddelerin faktörlere yüklenme değerlerinin 0,254 ile 0,748 arasında olması, her bir maddenin ilgili faktöre güçlü bir katkı sağladığını göstermektedir. Elde edilen **%41,452**'lik açıklanan toplam varyans, ölçeğin ölçülen tutum yapısının tatmin edici düzeyde temsil ettiğini göstermektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geliştirme Ölçeği (Development Scale)

Format: 30 maddeden oluşan öz bildirim ölçeği.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Dart sporu ile ilgilenen sporcular ve bireyler.

Age Group: Belirtilmemiştir (Genellikle ergen ve yetişkin sporcular).

Population Details: Çalışma örneği detayları kaynakta tam olarak belirtilmemiştir, ancak dart sporuyla aktif olarak ilgilenen bir örneklem üzerinde geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılmıştır.

Test Methodology: 5'li Likert Ölçeği kullanılmıştır. Derecelendirme şu şekildedir: 1= Kesinlikle Katılmıyorum, 3= Kararsızım, 5= Her Zaman.

Anahtar Kelimeler

Spor Tutumu, Dart Tutum Ölçeği (DTÖ), Psikometrik Geliştirme, Cronbach Alfa, Test-Tekrar Test.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: Ergün Mutlu (Sorumlu Yazar) için: sokaktabasketvar@hotmail.com

Correspondence Address: Belirtilmemiştir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Geliştirme Yılı: 2021

Sorumlu Yazar: Ergün Mutlu

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımına dair spesifik ücret bilgisi bulunmamaktadır. Kullanım için sorumlu yazar ile iletişime kurulması önerilir. Lisanslama ve kullanım izinleri için Ergün Mutlu ile iletişime geçilmelidir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantılardan indirilebilir:

[dart-tutum-olcegi-toad.pdf](https://tr-scales.arabpsychology.com/dart-tutum-olcegi-toad.pdf)

[d9a37cb4-d16e-470d-8cba-a4a75e5fb189.filesusr.com](https://tr-scales.arabpsychology.com/d9a37cb4-d16e-470d-8cba-a4a75e5fb189.filesusr.com)

Kaynaklar

Kayapınar, F. Ç., ve Mutlu, E. (2021). 4th International Health Sciences and Innovation Congress Book, I. Hüseyinova (Ed.), *Dart Tutum Ölçeği (DTÖ): Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması* içinde (54-59. ss.). New York; Liberty Publications.

Dart Tutum Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Dart sporu yapmak bana kendimi özel hissettirir.

Dart sporunda başarı olmaya yönelik hayaller kurarım.

Dart özgüvenimi geliştirdi.

Dart sporu bana huzur verir.

Dart sporu bana bir şeyleri başarabilmişim hissettirir.

Dart sayesinde hızlı düünebiliyorum.

Dart tanınmamı artırıyor.

Dart esnasında kendimi güçlü hissediyorum.

Dart sayesinde sorumluluk duygum geliştirdi.

Türkiye'deki üst düzey dart sporcularını takip ederim.

Medyada Dart ile ilgili haberleri takip ederim.

Dart oynarken takım arkadaşlarımla yanarımda olmaları bana güven verir.

Dart organizasyonlarında yeni kişilerle tanışmak beni mutlu eder.

Dart sporu ile ilgili bilgi ve gelişmeleri yakın çevremle paylaşıyorum.

Ailemin dart kariyerimi desteklemesi beni motive ediyor.

Dart sporu sayesinde daha sabırlı biriyim.

Dart sporunda takım arkadaşlarımla arkadaşlık duyguları hissedirim.

Dart sporu yapmak beni dinlendiriyor.

Dart puan hesaplamaları bana keyif veriyor.

Dart oynamayı seviyorum.

Dart esnasında zaman hızlı geçiyor.

Kendimden güçlü rakipleri mağlup edince keyif alıyorum.

Dart maç esnasında gergin olurum.

Tanımamı sağlayan kişilerle dart oynamak beni strese sokar.

Kalabalık ortamlarda dart sporu yapmak beni rahatsız eder.

Dartta istediğim sonucu alamamca sinirleniyorum.

Ailem şehir dışı müsabakalarımla tedirgin oluyor.

Uzun saatler dart antrenmanı yapmak bana acı verir.

Dart sporu bende merak uyandırmıyor.

Dart sporu yaparken heyecanlanmıyorum.

ARABPSYCHOLOGY.COM